

Mailwisseling tussen leiding en personeel met betrekking tot rookgedrag in een zorginstelling naar aanleiding van een interne vacature

1. De volgende boodschap werd eerder gecommuniceerd naar personeel:

.....We zoeken nog steeds een collega voor de polikliniek kinderlongziekten. Wie heeft er zin in deze leuke werkplek met veel verantwoordelijkheid, waarbij je als 'spin in het web' voor zowel front als back office ingezet gaat worden? .....". De voorwaarde voor deze werkplek is 'rookvrij'. Dit betekent dat er niet gerookt kan en mag worden onder werktijd en dat kleding niet naar rook mag ruiken.

.....Wanneer reacties uit blijven zullen we roostertechnisch gaan kijken welke collega het meest passend is om ingewerkt te worden op deze werkplek waarbij de voorwaarde 'rookvrij' blijft gelden.
.....

2. Reactie van personeel was o.a.:

..... een aantal medewerkers vindt dat dit..... discriminerend is en er nu parallellen worden getrokken naar andere werkplekken in het ziekenhuis. Want dan zou daar eigenlijk ook geen rokende medewerker kunnen zitten.....

3. Reactie van leiding:

Een aantal van jullie hebben aangegeven deze voorwaarde discriminerend te vinden daarover kunnen we twisten en dit nodigt uit om dit een keer in breder verband te bespreken. Voor nu maken we ieder geval een duidelijke keuze hierin, onderstaande motiveert nogmaals waarom we hier voor kiezen:

- Op deze polikliniek worden kinderen gezien met ernstig astma, ontwrichtend voor het dagelijks leven. Dit zijn patiënten met ernstige luchtwegklachten die zeer gevoelig zijn voor allerlei prikkels. Inhaleren van tweedehands of derdehands sigarettenrook (uit kleding, uitademingslucht), is een van de belangrijkste prikkels die vermeden kunnen en moeten worden bij deze categorie patiënten. Rooklucht is helaas vaak al op (grote) afstand te ruiken, de prikkel die dat geeft kan bij jonge patientjes tot klachten leiden. Meeroken is voor niemand gezond en het is vanwege de kwetsbaarheid van deze patiënten dat wij verwachten dat juist de hele zorgketen voor de kinderen met longandoeningen absoluut rookvrij is, en dat dus ook niemand naar rook ruikt. Om dezelfde reden dienen andere prikkels zoals hinderlijke parfumlucht vermeden te worden. Van onze medewerkers wordt hiervoor begrip en medewerking verwacht.
- Wij hebben helaas al te vaak meegemaakt dat ouders niet alleen klagen over de sigarettenrook die bij de ingang van het ziekenhuis hangt, maar ook over de rooklucht die hangt bij sommige medewerkers van het ziekenhuis. Van medewerkers van een zorginstelling, en zeker van een zorgketen kinderlongziekten, mag worden verwacht dat ze zich inzetten voor een optimaal gezonde omgeving waarin de patiënt wordt begeleid en behandeld. Ruiken naar sigarettenrook past daar niet bij.
- Het ontmoedigen van roken door de ouders is een van de therapeutische leefregels die de behandelaars voorstaan. Er worden daarom dagelijks vaak moeilijke gesprekken met rokende ouders gevoerd over de blootstelling van deze kinderen aan sigarettenrook (actief en vooral ook passief) bij ouders/familie/bekenden. Indien deze ouders vervolgens aan de balie of waar dan ook in het ziekenhuis geconfronteerd worden met een medewerker die

overduidelijk zelf rookt, dan raakt dit onze geloofwaardigheid, ondermijnt ons beleid met als resultaat dat ouders minder gemotiveerd worden om te stoppen met roken.

Om bovenstaande redenen verwachten wij van alle medewerkers op deze polikliniek kinderlongziekten dat ze in het geheel niet naar rook ruiken tijdens werktijd. Om dit te bewerkstelligen, dient roken vermeden te worden vlak voor en gedurende de werkdag. Dit is dus geen discriminatie van mensen die roken. Wij vragen echter wel aan alle medewerkers van deze polikliniek om in hun rookgedrag rekening te houden met het bovenstaande zodat dit geen negatieve effecten heeft op de therapietrouwheid en/of gezondheid van de patiënt en diens omgeving.

We hopen jullie hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en danken jullie voor jullie begrip.

Hartelijke groet,

...

4. Vervolgens vraag aan de arbeidsjurist:

In de mail hebben we duidelijk gemaakt waarom wij willen dat er op een polikliniek kinderlongziekten niemand naar sigarettenrook mag ruiken. Dit is m.i. geen discriminatie van rokers maar slechts een soort huisregel. Dit wordt rondgemailed aan een deel van het personeel . Kan dit juridisch door de beugel?

Hoor graag,
leidinggevende

5. Reactie van de jurist:

Beste,

Zojuist besproken wij telefonisch het volgende naar aanleiding van jouw onderstaande mail. Ik stel het overigens op prijs dat je deze aan me hebt voorgelegd.

In zijn algemeenheid geldt dat aan medewerkers geen integraal rookverbod kan worden opgelegd. Wat een medewerker in de privésfeer doet is immers zijn of haar zaak. Gelet op de instructiebevoegdheid die een werkgever heeft, kan wel worden verlangd dat een medewerker niet rookt tijdens werktijd. De lunchpauzes worden in het ziekenhuis niet doorbetaald. Dit kwalificeert zodoende als "eigen tijd" van de medewerker zodat het de vraag is of van de medewerker kan worden verlangd dat hij of zij ook gedurende deze pauze niet rookt (wat de mail wel impliceert). Zoals wij echter besproken ben ik van mening dat op basis van onderstaande argumentatie, waaronder in het bijzonder de specifieke patiëntenpopulatie, goed pleitbaar is dat van medewerkers mag worden verlangd dat zij (voor het goed kunnen vervullen van hun functie en in het belang van de patiënt), niet naar rook ruiken, wat impliceert dat zij vlak voor en tijdens een werkdag niet mogen roken om dit te voorkomen. Ik zou de mail dus uitsturen, waarbij ik opmerk dat ik in de laatste alinea een suggestie voor aanpassing heb gedaan.

Je gaf nog aan dat dit als testcase kan dienen voor de rest van het ziekenhuis. We zullen daarbij moeten nagaan in hoeverre de argumentatie toepasbaar is voor de rest van het huis, nu het in onderstaande om een wel heel specifieke categorie patiënten gaat en er binnen het ziekenhuis ook veel functies zijn waarin niet direct patiëntencontact voorkomt. Daarnaast zijn we het erover eens dat het faciliteren van het stoppen met roken een belangrijk onderdeel van het beleid van een rookvrije zorginstelling moet zijn.